

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल
राजस्व सदस्य श्री जीवन कुमार घिमिरे
लेखा सदस्य श्री डम्बर बहादुर कार्की
फैसला

२०७५।०७६ सालको निर्णय नं. ९५

पुनरावेदन नं. ९७-०७४-RB-०१३०

मुद्दा:- आयकर (२०६८/०६९) ।

जिल्ला काठमाण्डौ का.म.न.पा वडा नं. २ लाजिम्पाटमा केन्द्रिय कार्यालय रहेको
माछापुच्छ्रे बैंक लिमिटेड (स्थायी लेखा नं. ३००२२५९६१) को तर्फबाट अधिकार
प्राप्त का. मु. प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अर्जुन थापा.....१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

श्री ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर..... १ }
श्री आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट.....१ } प्रत्यर्थी

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान अधिवक्ता श्री बालकृष्ण ढकाल

प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट : शाखा अधिकृत श्री अञ्जन भट्टराई

अविलम्बित नजीर: x

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर प्रशासक श्री शोभाकान्त पौडेल
शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:-२०७३/०९/३०

प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय: आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी: महानिर्देशक श्री किशोर जंग कार्की

निर्णय मिति: २०७४/०७/१४

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७३।०९।३० को कर निर्धारणको निर्णय उपर आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट कार्यालयको निर्णयलाई नै सदर गर्ने गरी भएको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम प्रस्तुत पुनरावेदन पत्र यस न्यायाधिकरणमा पर्न आएको रहेछ । सुनुवाइका लागि आज यस इजलासमा पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छ:-

तथ्य खण्ड

१. पुनरावेदक करदाता माछापुच्छ्रे बैंक लिमिटेडले आ.व. २०६८/०६९ को आय विवरण आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार करयोग्य आय रू. २०,६५,२८,८५८।- देखाई ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०६९/०९/२० मा विवरण पेश गरेको ।
२. करदाताको आ.व. २०६८।०६९ को आय विवरण कर परीक्षणको सिलसिलामा करदाताबाट आय विवरणसाथ प्राप्त कागजातको अध्ययन, छानविन तथा हिसाब किताबको आधारमा गर्दा आयकर ऐन २०५८ बमोजिम कट्टी गर्न नपाउने खर्चहरू दावी भएको तथा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्ने भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गरेको नपाइएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित करयोग्य आय कायम गर्नुपर्ने भएकोले सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र पेश गर्न आयकर ऐन २०५८ को दफा १०१ (६) बमोजिम विस्तृत व्यहोरा खुलाई ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७३/०९/०८ मा सूचना जारी भएको ।

३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७३/०१/०८ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७३/०१/१६ मा बुझी लिएको ।
४. करदाताले मिति २०७३/०१/१६ मा बुझी लिएको सूचनाको जवाफ मिति २०७३/०१/३० मा पेश गरेको ।
५. करदाताको आ.व. २०६८/०६९ को लागि रु. २१,४७,५३,२१४।- करयोग्य आय कायम गरी आयकर ऐन २०५८ को दफा १०१ बमोजिम कर अधिकृतले संशोधित कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने भनी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७३/०१/३० मा खडा भएको निर्णय पर्चा ।
६. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७३/०१/३० मा जारी गरेको आ.व. २०६८/०६९ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी माछापुच्छ्रे बैंक लिमिटेडले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७३/०३/१९ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।
७. पुनरावेदक कम्पनिको विभिन्न शिर्षक अन्तर्गत छुट्टाछुट्टै खर्च कट्टि पाउनुपर्छ भन्ने भनाई तथ्यपूर्ण र कानून सम्मत नहुँदा निवेदकको निवेदन जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भन्ने समेत व्यहोराको आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७४/०७/१४ मा भएको निर्णय ।
८. प्रत्यर्थी कार्यालयबाट मिति २०७३।१।३० मा भएको निर्णय र सोलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७४।७।१४ मा भएको निर्णयमा पुनरावेदक बैंकको आ.व. २०६८/०६९ को लागी भएको आय तर्फको थप गरेको करयोग्य आय आयकर ऐन. २०५८ को मनसाय र भावना विपरित रहेकोले सो बैंकले पेश गरेको विभिन्न तर्क तथा प्रमाणका आधारमा कर निर्धारण गर्दा आयकर ऐन तथा नियमावलीको मनसाय र भावना विपरित करदाता माथि त्रुटिपूर्ण तथा अन्यायपूर्ण कर निर्धारण भएकोले प्रत्यर्थी कार्यालयबाट मिति २०७३।१।३० मा भएको निर्णय र सोलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७४।७।१४ मा भएको निर्णय आदेश बदर गरी बैंकले दावी गरेको OYVS अन्तर्गतका सवारी साधन हास कट्टी खर्च अन्तर्गत रु. ५७,२०,४०४।- र सो सवारी साधनहरूको कर खर्च, बीमा खर्च, तथा इन्धन खर्च अन्तर्गतको रु. २२,३२,२९७।६४ खर्च माग गरी शुरु कार्यालयमा पेश गरेको प्रतिकृया, विभागमा

पेश गरेको प्रशासकिय पुनरावलोकन एवं यस पुनरावेदन समेतका आधारमा फैसला गरी पाउन सादर अनुरोध छ भन्ने समेत व्यहोराको जिकिर लिई करदाताको तर्फबाट मिति २०७४/१२/१८ मा यस न्यायाधिकरण समक्ष दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र ।

९. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि(संहिता) ऐन, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणको मिति २०७५/११/१२ मा भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

१०. नियम बमोजिम पेसीसूचिमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदन पत्र एवम प्राप्त सुरु मिसिल समेत अध्ययन गरियो ।
११. पुनरावेदक पक्षबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता बालकृष्ण ढकालले Own your vehicle Scheme (OYVS) अन्तर्गत खरीद भएका सवारी साधनहरु ब्यबसायकै नाममा रहने, ब्लु बुक लगायतका कागजातमा ब्यबसायकै स्वामित्व देखिने, कर्मचारीले कार्यालय प्रयोजन सहित आफ्नो काममा प्रयोग मात्र गर्ने, कर्मचारीको स्वेच्छाले नभई संस्थाको निर्णयले मात्र सवारी साधन उपयोग गर्न सकिने भै ब्यबसायकै सवारी साधन भएको हुँदा सो को हास खर्च, कर शुल्क एवं बीमा समेत ब्यबसायकै खर्चमा पर्ने भै सो खर्च कट्टी दावी कानून बमोजिम भएकाले करदाताले खर्च कट्टी पाउनु पर्दछ । ईन्धन समेत ब्यबसायले ब्यहोर्ने र पछि निसर्ग समेत ब्यबसायकै निर्णय बमोजिम मात्र हुने हुँदा स्वामित्व र प्रयोगमा रहेको स्थायी सम्पतिको हास खर्च, बीमा शुल्क र कर तिरेको खर्च अमान्य गर्नु कानून विपरीत भएकाले बदरभागी छ भन्ने बहस जिकिर प्रस्तुत गर्नुभयो ।
१२. प्रत्यर्थी ठूला करदाता कार्यालय एवं आन्तरिक राजस्व विभाग समेतका तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकिल कार्यालय काठमाडौंका विद्वान सरकारी वकिल अञ्जन भट्टराई ले Own your vehicle Scheme (OYVS) सम्बन्धमा यस भन्दा पहिले यसै इजलासबाट धेरैवटा मुद्दा फैसला भैसकेको हुँदा यस विषयमा थप जिकिर गरिरहन परेन भन्ने बहस जिकिर प्रस्तुत गर्नु भयो ।
१३. प्रस्तुत मुद्दाको प्राप्त सुरु मिसिल र पुनरावेदन पत्र अध्ययन गरी उपरोक्तानुसारको विद्वान अधिवक्ता एवं विद्वान सरकारी वकिलको बहस सुनी सकेपछि अब शुरूको

निर्णय मिलेको छ वा छैन र पुनरावेदन जिकिर अनुसार हुने हो वा होइन ? भन्ने तर्फ निम्नानुसार निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो ।

Own Your Vehicle Scheme का सम्बन्धमा

बैंकको निर्णयानुसार कर्मचारीलाई सवारी साधन खरिद गरिदिने योजना सञ्चालन गरेको, सुविधा पाउने कर्मचारीले बैंकको हित वा सेवा शर्त विपरीत कार्य गरेमा सुविधाबाट वञ्चित गर्न मात्र बैंकको स्वामित्व कायम राख्न सवारी साधन बैंकको नाममा राखिएको, उपलब्ध गराईएको सवारी साधन निर्वाध रूपमा उपयोग गर्ने अधिकार (Possessory Right) सम्बन्धित कर्मचारीमा नै रहने, ब्यवसायिक काममा समेत अन्यले प्रयोग गर्न नपाउने, ईन्धन र मर्मतको खर्च निश्चित सीमा भन्दा माथिको सम्बन्धित कर्मचारीले नै ब्यहोर्ने, कर्मचारीको रोजाईमा रकम थप गरेर सवारी साधन खरिद गर्न सकिने, सवारी साधनको प्रयोग बैंकको आय आर्जन सँग सम्बन्धित कामका लागि मात्र नहुने, ब्यक्तिगत प्रयोजनमा बढी उपयोग हुने र पछि तोकिएको समयमा कर्मचारीलाई नै हस्तान्तरण भै सम्पतिको निसर्गबाट बैंकलाई कुनै प्रतिफल प्राप्त नहुने भएकाले पूर्ण स्वामित्व बैंकको हो भन्न सकिने अवस्था देखिएन ।

Nepal Accounting Standard (NAS) को Paragraph 6 and 7 मा यस सम्बन्धि परिभाषा र Recognition बारे यस्तो उल्लेख भएको पाइन्छ:-

"Property, plant and equipment are tangible items that :- a) are held for use in the production or supply of goods or services, for rental to others or for administrative purpose." Para-6

"The cost of an item of property, plant and equipment shall be recognized as an asset, if and only if, (a) It is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the entity." Para-7

लेखामानको उपरोक्त उल्लेखन अनुसार कुनै निकायको सम्पति हुन त्यस्तो सम्पति उक्त निकायको उत्पादन कार्यमा प्रयोग भएको हुनु पर्ने, वस्तु तथा सेवाको वितरणमा प्रयोग भएको हुनु पर्ने, अन्य ब्यक्तिलाई भाडामा दिन सक्ने वा प्रशासकीय कार्यमा प्रयोग भएको हुनु पर्नेमा बैंकले स्वतन्त्र रूपमा उल्लेखित कुनै पनि कार्यमा प्रयोग गर्न सक्ने देखिएन । ब्लु बुक र दर्ताका आधारमा मात्र सवारी साधन बैंकको स्वामित्वमा

रहेको भनी व्यवसायको वार्षिक आयबाट निम्नानुसारका खर्च कट्टी दावी गरेको सन्दर्भमा हेर्दा निम्नानुसार हुने देखियो:

अ) हास खर्च कट्टी दावी:- आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९(१) मा कुनै ब्यक्तिले कुनै आय वर्षमा कुनै ब्यवसाय वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनका लागि सो ब्यवसाय वा लगानीबाट सो ब्यक्तिको आय आर्जन गर्न सो वर्षमा आफ्नो स्वामित्वमा रही प्रयोग गरेको ह्रास योग्य सम्पतिको हास भए वापत अनुसूची – २ बमोजिम हास खर्च कट्टी गर्नु पर्नेछ भन्ने ब्यबस्था भएकोमा Own your vehicle scheme अन्तर्गत खरिद भएका सवारी साधनको पूर्ण स्वामित्व बैंकको हुने नदेखिएको र प्रयोग समेत बैंकका लागि मात्र भए गरेको नदेखिएको अवस्था हुँदा माथि विवेचित तथ्यबाट सवारी साधनको हास खर्च कट्टी दावी नपाउने गरी भएको शुरुको निर्णय कानून सम्मत नै देखिन आयो ।

आ) बीमा खर्च:- माथि विवेचित आधारमा सवारी साधनमा बैंकको पूर्ण स्वामित्व नदेखिएको र प्रयोग समेत बैंकका लागि मात्र भए गरेको नदेखिदा सवारी साधनका लागि गरेको बीमा खर्च अमान्य गर्नेगरी भएको ठूला करदाता कार्यालयको निर्णय मिलेकै देखिन आयो ।

इ) सवारी साधन कर:- माथि विवेचित आधारमा सवारी साधनमा बैंकको पूर्ण स्वामित्व नदेखिएको र प्रयोग समेत बैंकका लागि मात्र भए गरेको नदेखिदा सवारी साधनका लागि गरेको सवारी साधन कर खर्च अमान्य गर्नेगरी भएको ठूला करदाता कार्यालयको निर्णय मिलेकै देखिन आयो ।

ई) इन्धन खर्च सम्बन्धमा:- माथि विवेचित आधारमा सवारी साधनमा बैंकको पूर्ण स्वामित्व नदेखिएको र प्रयोग समेत बैंकका लागि मात्र भए गरेको नदेखिदा सवारी साधनका लागि गरेको इन्धन खर्च अमान्य गर्नेगरी भएको ठूला करदाता कार्यालयको निर्णय मिलेकै देखिन आयो ।

१४. अतः माथि विवेचित आधार र कारणबाट स्थायी लेखा नं. ३००२२५९६१ भएका पुनरावेदक करदाता माछापुच्छ्रे बैंक लिमिटेडको आ.व. २०६८/०६९ को आयकर निर्धारणको सम्बन्धमा शुरु ठूला करदाता कार्यालयले मिति २०७३।०१।३० को निर्णय र सोलाई समर्थन गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७४।७।१४ मा भएको निर्णय मिलेको देखिँदा सदर हुने ठहर्छ । पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन ।

१५. फैसलाको प्रतिलिपी सहितको जानकारी विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय काठमाण्डौलाई दिनु ।
१६. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतिय प्रति अपलोड गरी यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गरी बुझाई दिनु ।

डम्बरबहादुर कार्की
(लेखा सदस्य)

उक्त रायमा हाम्रो सहमति छ ।

जीवन कुमार घिमिरे
(राजस्व सदस्य)

किशोर सिलवाल
(अध्यक्ष)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

शाखा अधिकृत: श्री सीता अधिकारी

कम्प्युटर टाइप: श्री प्रदिप तिवारी

इतिसम्बत २०७५ साल चैत्र ४ गतेरोज २ शुभम.....